

Història i Civilització del Pròxim Orient Antic

Codi: 104193

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503702 Ciències de l'Antiguitat	FB	1	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Jordi Vidal Palomino

Correu electrònic: Jordi.Vidal.Palomino@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Cap

Objectius

Estudiar la història del Pròxim Orient Antic, des de l'aparició del fenomen urbà fins a l'arribada del món hel·lenístic. L'estudi, més enllà d'atendre al desenvolupament polític dels diferents estats de la regió, analitzarà sobretot la història social, econòmica i cultural del Pròxim Orient Antic.

Competències

- Aplicar els principals mètodes, tècniques i instruments per a l'anàlisi històrica.
- Comprendre i interpretar l'evolució de les societats antigues de la Mediterrània -des de la civilització egípcia fins al desmembrament de l'Imperi romà d'Occident- a partir de l'anàlisi de les realitats política, històrica, social, econòmica i lingüística.
- Demostrar les habilitats bàsiques necessàries per a participar en una excavació arqueològica i tenir la capacitat d'interpretar-ne els resultats.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Descriure la realitat política, social i econòmica dels pobles del Pròxim Orient a l'Antiguitat.
2. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets
3. Identificar i valorar les diferents etapes de l'evolució històrica de les civilitzacions del Pròxim Orient antic i les seves principals realitzacions culturals.

4. Interpretar documents textuais i iconogràfics com fonts per al coneixement de la història política, socioeconòmica i cultural del Pròxim Orient antic.
5. Interpretar les fonts materials i el registre arqueològic.
6. Interpretar les societats antigues a partir de l'anàlisi dels vestigis materials que n'han perdurat.
7. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
8. Organitzar i planificar la recerca d'informació històrica i arqueològica.

Continguts

Tema 1: Introducció a l'Orientalisme Antic

Història i historiografia de l'Orientalística Antiga. Periodització i cronologia. Marc Geogràfic

Tema 2: Origen de l'Estat

Natufià. Neolitització. Aparició dels primers estats

Tema 3: Aparició de l'escriptura al Pròxim Orient

Origen de l'escriptura cuneïforme. El sistema cuneïforme. L'alfabet i altres sistemes d'escriptura.

Tema 4: Tercer mil·lenni a.n.e.

Sumer i Akkad. Aspectes polítics i religiosos. Aspectes socials i econòmics.

Tema 5: Segon mil·lenni a.n.e. (I)

Les dinasties amorrees. Aspectes polítics i literaris. Aspectes socials i econòmics. Orient i Egipte: hicses.

Tema 6: Segon mil·lenni a.n.e. (II)

El club de les grans potències. Aspectes polítics, diplomàtics i militars. Aspectes socials i econòmics.

Tema 7: Segon mil·lenni a.n.e. (III)

El món cananeu. El rerefons cultural i religiós de la Bíblia. Aspectes socials i econòmics.

Tema 8: Els pobles del mar

La crisi del 1200 al Pròxim Orient. Desaparició del món micènic i de l'Imperi hittita. La caiguda d'Ugarit i la reestructuració del món cananeu.

Tema 9: Primer mil·lenni a.n.e. (I)

Els grans imperis: Assíria i Babilònia. Aspectes polítics i militars. Aspectes socials i econòmics.

Tema 10: Primer mil·lenni a.n.e. (II)

Món persa, Alexandre i Orient, món hel·lenístic. Aspectes polítics i econòmics. Aspectes culturals.

Tema 11: La religió del Pròxim Orient Antic

Cosmogonies. Panteó. Mites mesopotàmics: l'Enuma Eliš. La doctrina de la reialesa. Temples i rituals.

Tema 12: Gènere i identitat al Pròxim Orient Antic

Assiriologia i estudis de gènere

masculinitats i feminitats: els rols de gènere

Naixement, infantesa, vida adulta, vellesa i mort

La sexualitat

Tema 13: Art, arquitectura i urbanisme al Pròxim Orient Antic

Art. Arquitectura i urbanisme. Ciutats i fortaleeses. Vies de comunicació.

Tema 14: "Ciències" i tècniques al Pròxim Orient Antic

Medicina. Astronomia i còmput del temps. Numeració i matemàtiques. Geografia i cartografia.

Metodologia

La metodologia docent consistirà en la combinació de classes expositives, presentació de ressenyes i treballs, lectura de bibliografia especialitzada, pràctiques d'aula i resolució d'exercicis.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes presencials	90	3,6	1, 2, 3, 5, 6
Tipus: Supervisades			
Pràctiques d'aula, resolució d'exercicis	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Resenyes, treballs, lectures	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura constarà de tres activitats.

(1) Examen (50%)

(2) Comentari de fonts primàries (25%): s'oferiran dues opcions de les que caldrà triar una: a) text + font iconogràfica o arqueològica del tercer mil·lenni a.n.e., b) text + font iconogràfica o arqueològica del segon o primer mil·lenni a.n.e.

(3) Comentari bibliogràfic (25%). S'haurà de triar una lectura de les tres que s'oferiran a classe, i fer un anàlisi de la mateixa.

Per poder fer mitja entre les tres activitats caldrà haver obtingut una qualificació mínima de 4 a l'examen.

Recuperació

Per poder participar a la recuperació caldrà haver presentat com a mínim dues de les tres activitats d'avaluació programades.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Comentari de fonts primàries	25%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Examen	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6
Lectura d'un article acadèmic	25%	0	0	1, 2, 3, 8

Bibliografia

Bibliografia bàsica

Klengel, Horst, 1992: *Syria, 3000 to 300 BC*. Berlin.

Kuhrt, Amelie, 2000: *El Oriente Próximo en la Antigüedad* (2 vols.). Barcelona.

Liverani, Mario, 1995: *Antiguo Oriente*. Barcelona.

Liverani, Mario, 2003: *Relaciones internacionales en el Próximo Oriente antiguo, 1600-1100 a.C.* Barcelona.

Liverani, Mario, 2005: *Más allá de la Biblia*. Barcelona.

Margueron, Jean Claude, 1995: *Los mesopotámicos*. Madrid.

Oppenheim, A. Leo, 2003: *Antigua Mesopotamia*. Madrid.

Postgate, Nicolas, 1999: *La Mesopotamia arcaica*. Madrid.

Radner, Karen / Robson, Eleanor (eds.), 2011: *The Oxford Handbook of Cuneiform Culture*. Oxford.

Sanmartín, Joaquín / Serrano, José Miguel, 1998: *Historia Antigua del Próximo Oriente: Mesopotamia y Egipto*. Madrid.

Van de Mieroop, Marc, 2015: *A History of the Ancient Near East ca. 3000-323 BC*. (3a. edició). Malden.